

LEGISLAȚIE ROMÂNIA

Portal legislativ actualizat din surse publice oficiale

VERSIUNE INFORMATIVĂ PENTRU CONSULTARE

Legea nr. 312/1945

LEGE

Necunoscut

EMITENT

Ministerul Justiției

PUBLICARE

Monitorul Oficial NR. 94 din 24 aprilie 1945

ULTIMA VERIFICARE

27 mai 2026, 15:52

SURSA OFICIALĂ

<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/36>

Document generat informativ din surse publice oficiale. Nu înlocuiește Portalul Legislativ - legislatie.just.ro.

Cuprins

---

1. Articolul 1	10. Articolul 10
2. Articolul 2	11. Articolul 11
3. Articolul 3	12. Articolul 12
4. Articolul 4	13. Articolul 13
5. Articolul 5	14. Articolul 14
6. Articolul 6	15. Articolul 15
7. Articolul 7	16. Articolul 16
8. Articolul 8	17. Articolul 17
9. Articolul 9	18. Articolul 18

Articole

Articolul 1

Sînt vinovați de dezastrul țării cei care:

- a) Militand pentru hitlerism sau fascism și avînd răspunderea politică efectivă au permis intrarea armatelor germane pe teritoriul țării;
- b) După 6 Septembrie 1940, au militat pentru pregătirea sau desăvârșirea faptelor de mai sus prin graiu, prin scris sau prin orice alte mijloace.

Articolul 2

Sînt vinovați de dezastrul țării prin săvîrșirea de crime de război cei care:

- a) Au hotărît declararea sau continuarea războiului contra Uniunii Republicelor Socialiste Sovietice și Națiunilor Unite;
- b) N-au respectat regulile internaționale cu privire la conducerea războiului;
- c) Au supus la un tratament inuman pe prizonierii sau ostaticii de război;
- d) Au ordonat sau desavărsit acte de teroare, cruzime sau de suprimare asupra populației din teritoriile în care s-a purtat războiul;
- e) Au ordonat sau săvârșit represiuni colective sau individuale în scop de persecuție politică sau din motive rasiale asupra populației civile;
- f) Au ordonat sau organizat munci excesive sau deplasări și transporturi de persoane în scopul exterminării acestora;
- g) Comandanții, directorii, supraveghetorii și paznicii de închisori, de lagare de prizonieri sau de internați politici, de deportați sau de deținuți politici, de lagare sau detașamente de muncă obligatorie, care au supus la tratamente neomenești pe cei aflați sub puterea lor;
- h) Ofițerii de poliție judiciară sau anchetatorii cu orice titlu în chestiuni cu caracter politic sau rasial care au comis acte de violență, torturi sau alte mijloace ilegale de constrângere;
- i) Procurorii sau judecătorii civili ori militari care au ajutat sau săvârșit - cu intenție - acte de teroare sau violență;
- j) Au părăsit teritoriul național pentru a se pune în slujba hitlerismului sau fascismului și au atacat țara prin scris, prin graiu, sau în orice alt mod;
- k) Și-au însușit ilicit sau abuziv bunuri private sau politice din teritoriile în care s-a purtat războiul;
- l) Au realizat averi în mod ilicit, cu ocazia participării la conducerea războiului, în orice calitate, ori profitând de legătură lor cu asemenea persoane sau de legăturile și măsurile de fapt cu caracter hitlerist, legionar sau rasial;
- m) Au ordonat sau inițiat înființări de ghetouri, lagare de internare ori deportări din motive de persecuție politică sau rasială;
- n) Au ordonat edictarea de legiuni sau măsuri nedrepte de concepție hitleristă, legionară sau rasială, ori au practicat - cu intenție - o execuție excesivă a legilor derivate din starea de război sau a dispozițiilor cu caracter politic sau rasial;
- o) S-au pus în slujba hitlerismului sau fascismului și au contribuit prin fapte proprii la realizarea scopurilor lor politice sau la aservirea vieții economice a țării în detrimentul intereselor poporului român.

Articolul 3

Cei vinovați de faptele prevăzute la art. 1 și art. 2 alin. m - o, se vor pedepsi cu detențiunea grea pe viața sau cu detențiunea grea de la 5 la 20 ani sau cu detențiune riguroasă de la 3 la 20 ani. Cei vinovați de faptele prevăzute de art. 2. alin. a - j se vor pedepsi cu moartea sau cu munca silnică pe viața. Cei vinovați de faptele prevăzute de art. 2, alin. k - l se vor pedepsi cu munca silnică pe viața sau cu munca silnică pe timp mărginit de la 5 la 25 ani sau cu temnița grea de la 3 la 20 ani. Instigatorii și coautorii celor vinovați pentru faptele prevăzute de prezenta lege se vor pedepsi cu aceleași pedepse. Complicii, favorizatorii și tainuitorii celor vinovați pentru faptele prevăzute de prezenta lege se vor pedepsi cu o pedeapsă mai ușoară cu un grad decât cea prevăzută pentru autorul principal. Pe lângă aceste pedepse, se va pronunța și degradatiune civică, precum și confiscarea averii în folosul Statului cu titlu de despăgubire.

Articolul 4

Ministrul justiției va institui un număr de acuzatori publici însărcinați cu cercetarea și instruirea celor învinuiți de săvârșirea faptelor prevăzute de prezenta lege, precum și instigatorilor, coautorilor, complicilor, favorizatorilor și tainuitorilor lor. Unul dintre acuzatorii publici va avea însărcinarea de șef al acuzatorilor publici. Acuzatorii publici vor fi numiți dintre cetățenii români, majori, fără deosebire de sex, putând fi numiți și dintre funcționarii publici. Numirea se va face prin înalt decret regal, la propunerea ministrului justiției. Organele de cercetare și instrucție vor funcționa pe lângă Ministerul Justiției, având sediul în București, iar la caz de necesitate și în orașele de reședință ale Curților de Apel.

Articolul 5

Acuzatorii publici vor cerceta toate cazurile deferite de Consiliul de Miniștri. Ei se vor putea sesiza și din oficiu sau după trimiterea făcută de Președinția Consiliului de Miniștri pentru cercetări. Ei vor putea lua orice măsuri asigurătoare asupra bunurilor banuitului și ale altor persoane fizice sau juridice, măsuri care vor rămâne în ființa pînă la judecare. Acuzatorii publici vor putea ridica, în totul sau în parte, măsurile de asigurare.

Articolul 6

Acuzatorii publici au dreptul de a face orice investigații și culege orice probe, uzând și de toate drepturile și puterile acordate de codul de procedura penală Ministerului public și judecătorului de instrucție. Ei vor putea fi ajutați de magistrați, grefieri sau juriști, precum și de specialiști în domeniul financiar, de experți și funcționari care vor fi numiți sau delegați de ministrul justiției. Acuzatorii publici au dreptul a cere ca dispozițiunile lor să fie executate atât de organele puterii judecătorești cat și de cele ale puterii executive de orice categorie. Ei vor putea cere să fie asistați, în orice împrejurare de organele forței publice. De asemenea ei vor putea face orice descinderi, perchezituni, a ridica orice corpuri delictive, orice acte de la particulari sau de la orice autoritate civilă sau militară, chiar și acte cu caracter secret. Toate autoritățile publice sînt datoare sa dea concursul acuzatorilor publici sub sancțiunea dispozițiunilor art. 243 cod penal, pentru funcționarii publici care ar nesocoti aceasta îndatorire. Parchetele militare și comandamentele garnizoanelor sînt obligate a pune la dispoziția acuzatorilor publici pe militarii din cadrele active ale armatei. Pentru ofițerii superiori gradului de căpitan, se va cere, în acest scop, autorizația prealabilă a ministrului de război.

Articolul 7

Mandatele de arestare se vor emite de Consiliul de Miniștri, sau de acuzatorii publici cu încuviințarea acuzatorului șef. Arestările ordonate nu sînt supuse confirmării. Acuzatorii publici vor putea ordonă liberarea celor arestați de ei, numai cu încuviințarea acuzatorului șef. Consiliul de Miniștri va putea ordonă, în toate cazurile, liberarea celor arestați.

Articolul 8

În urma cercetărilor întreprinse, acuzatorul public va întocmi actul de acuzare care se va supune Consiliului de Miniștri pentru aprobare. Consiliul de Miniștri va decide asupra sesizării instanței de judecată cu judecarea pricinei. Actele acuzatorului public și ale Consiliului de Miniștri nu pot fi atacate pe nici o cale.

Articolul 9

Prin trimiterea în judecata, toate bunurile învinuitului sînt lovite de indisponibilitate. Indisponibilitatea operează prin publicarea în Monitorul Oficial a dispozitivului actului de acuzare. Stingere incriminării prin moartea învinuitului, intervenita după începerea cercetărilor, nu împiedica luarea măsurilor prevăzute de art. 5 și nici indisponibilitatea bunurilor, iar cercetările și judecata se vor urma în contra moștenitorilor, pentru confiscarea averii în folosul Statului cu titlu de despăgubire.

Articolul 10

Judecarea faptelor prevăzute de prezenta lege se va face de Tribunalul Poporului.

Articolul 11

Tribunalul Poporului este compus din:

- a) Judecători numiți de ministrul justiției dintre magistrați;
- b) Judecători ai poporului, cetățeni români, majori, bărbați sau femei, aleși dintre membrii celor șapte grupări politice care intră în compunerea guvernului de concentrare democratica. Fiecare dintre aceste grupări va desemna câte cinci membri, care vor figura pe listele judecătorilor poporului. Dacă o grupare nu-și va desemna membrii săi în termen de 15 zile de la publicarea prezentei legi, listele se vor forma numai cu persoanele indicate de celelalte grupări. Se vor forma liste de judecători ai poporului în fiecare din orașele de reședința ale Curților de Apel.

Articolul 12

Ministrul justiției va alcătui unul sau mai multe complete de judecată ale Tribunalului Poporului după necesitate. Completul de judecată va fi format din noua membri dintre care doi vor fi magistrați numiți și șapte vor fi dintre judecătorii poporului. Judecătorii poporului din completul de judecată vor fi trași la sorti de ministrul justiției, câte unul din lista de cinci judecători propuși de fiecare grupare în parte. Dacă vreuna dintre grupări nu și-a desemnat membri, tragerea la sorti a judecătorului respectiv se va face dintre membrii desemnați de celelalte grupări. Completul de judecată va fi prezidat de magistratul numit, care este cel mai mare în grad sau cel mai vechiu în același grad. În cazul când vreunul dintre magistrați este împiedicat de a lua parte la judecata, el va fi înlocuit prin altul de ministrul justiției. În cazul când este împiedicat de a lua parte la judecata vreunul dintre judecătorii poporului, acesta va fi înlocuit prin altul tras la sorti din lista membrilor grupării din care face parte judecătorul absent, iar în lipsa membrilor desemnați de acea grupare, tragerea la sorti se va face dintre membrii desemnați de celelalte grupări. Mai înainte de intrarea în funcțiune, judecătorii poporului trași la sorti vor depune înaintea ministrului justiției jurământul de credința prevăzut pentru corpul judecătoresc. Magistrații numiți și judecătorii poporului trași la sorti nu vor putea fi recuzati.

Articolul 13

Completele de judecată vor funcționa în București. Ministrul justiției va putea forma complete de judecată și în orașele de reședințe ale celorlalte Curți de Apel. În acest caz aceste complete vor fi competente a judeca pe infractorii care au săvârșit faptele în cuprinsul circumscripției Curții de Apel respective. Infractorii care au săvârșit fapte în afară hotarelor țării vor fi judecați de Tribunalul Poporului din București. Instigatorii, coautorii, complicii, favorizatorii și tainuitorii vor fi judecați de aceeași instanța.

Articolul 14

Președintele deschide ședința, dispune să se facă apelul părților și al martorilor, ia interogatoriul de identitate al acuzatului și ordonă a se da citire actului de acuzare. Apoi procedează la interogarea acuzatului și audierea martorilor după care da cuvântul acuzatorului public și apărării, astfel ca apărarea să aibă cea din urma cuvântul. Președintele declara desbaterile închise, după care tribunalul pronunța hotărîrea sa. Notele de ședința vor fi sumare. Hotărîrea va fi motivată și va putea fi atacată cu recurs la Înalță Curte de Casație și Justiție numai pentru rea compunere a instanței sau gresita aplicare a pedepsei. Recursul se declara oral înaintea instanței de judecată și va fi judecat în trei zile de la primirea dosarului. Motivele recursului se vor propune și desvolta prin memoriu scris, deus pînă în ziua termenului de judecată. Recursul suspenda executarea pedepsei numai în cazul cînd s-a pronunțat pedeapsa cu moartea. Hotărîrea va fi executată de procurorii Tribunalului de județ de la reședința instanței care a pronunțat-o.

Articolul 15

Dispozițiunile din codul de procedura penală, cu privire la judecata și executare în materie criminală, sînt aplicabile înaintea Tribunalului Poporului ori de câte ori nu sînt contrarii prevederilor prezentei legi.

Articolul 16

Orice acte juridice, de orice natura, relative la bunurile celor condamnați pe baza prezentei legi, intervenite după 23 August 1944, sînt nule de drept, iar bunurile ieșite din patrimoniul lor vor fi supuse confiscării pronunțată de instanța. Bunurile sau drepturile aparținînd soției și descendenților celui condamnat, dobîndite după data de 6 Septembrie 1940, sînt supuse aceluiași dispozițiuni, afară de bunurile dobîndite prin succesiune.

Articolul 17

Acei care vor ascunde în orice mod sau vor da ajutor sa fuga celor prevăzuți de prezenta lege, precum și acei care ascund averile lor, vor fi pedepsiți de Tribunalul Poporului cu închisoare corecțională de la 3 la 5 ani.

Articolul 18

Dispozițiunile legilor: Nr. 50 pentru urmărirea și pedepsirea criminalilor și profitorilor de război și Nr. 51 pentru urmărirea și sancționarea celor vinovați de dezastrul tarii, publicate în Monitorul Oficial din 21 Ianuarie 1945, precum și orice alte dispozițiuni contrare, sînt și rămîn abrogate. Actele de urmărire și instrucție, cum și mandatele de arestare, intervenite conform acestor legi pînă la data publicării prezentului decret-lege, rămîn valabile. Urmărirea și judecarea, în baza prezentului decret-lege a celor vinovați de dezastrul tarii sau de crime de război se va putea face pînă la 1 Septembrie 1945. -----